

Korte Zoutstraat - Kadastraal nummer A1112d

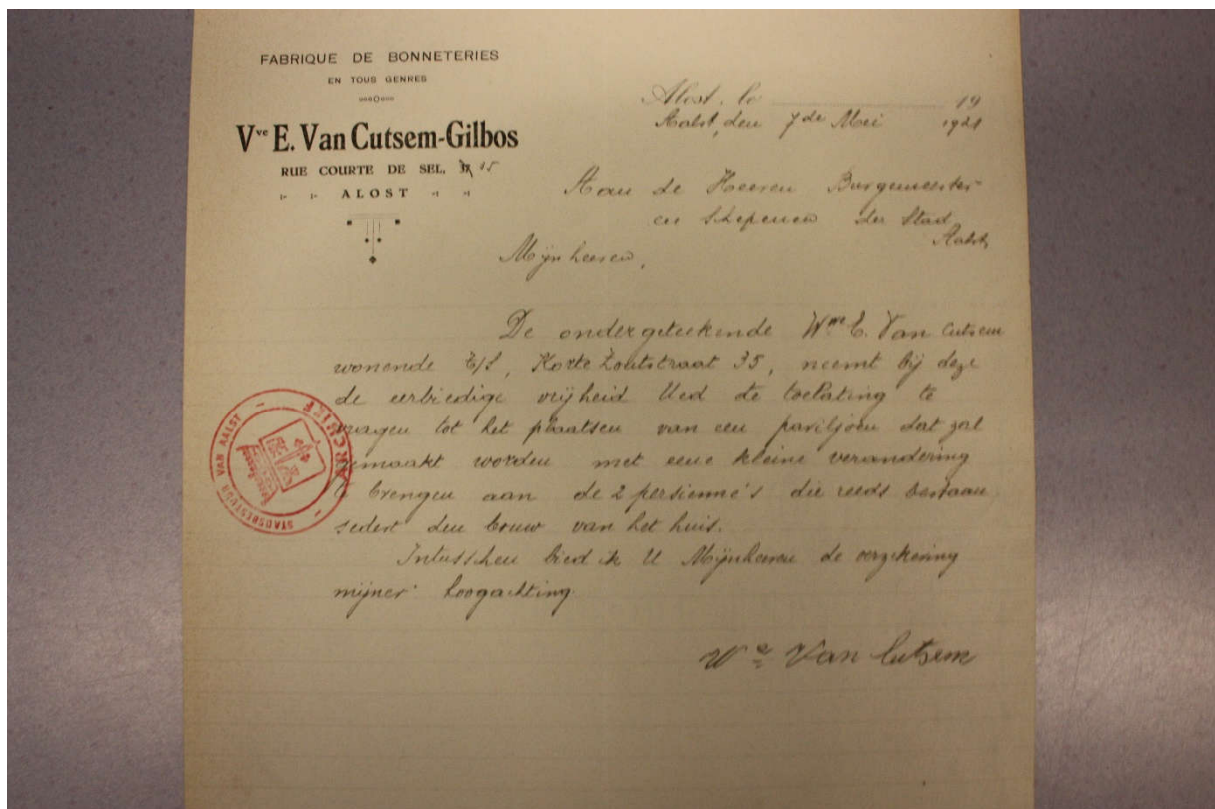
Gekend als Den Husaer

Fabrique de Bonneteries

Jozef Van Mespelgem, heeft de eer ter kennis van 't geeerd publiek te brengen, dat hy eene brood en pasteibakkerij komt over te nemen, in de Korte Zoutstraat, n° 37, zynde het huis nevens de apothery des heeren Meirschaut, opvolger van wyken den heer Van den Herreweghe. Te rekenen van Donderdag 17 April aenstaende zal de winkel geopend zyn. Werd vermeld in de krant in het jaar 1879. Een jaar later verhuisde hij naar een commercieel betere ligging, Lange Zoutstraat 50. In 1884 werd de oude bakkerij te koop aangeboden, zij was bewoond door de weduwe Jacobus Vandenbergh, die er brood verkocht. Ze betaalde 96 frank per trimester en het huurcontract legde geen voorwaarden op. Vier jaar later verkocht de familie van Juffrouw Annette Cammaert, de oude bakkerij opnieuw, de verkoop vond plaats in café *Het Brouwershuis aan de hoofdkerk*.

Edouard Van Cutsem (1868-1917) en zijn vrouw Virginia Gilbos, waren beide herbergiers rond 1908.

Het gezin van Cutsem-Gilbos startte een *Fabrique de Bonneteries*. De breigoedfabriek was gelegen in het oud magazijn van gewezen apotheker Van den Herreweghe (dat heden bij huisnummer 37 hoort). Huis De Mil-Van Cutsem bleef er tot 1929, toen verhuisde de zaak dichterbij de markt toe, Lange Zoutstraat 51. Kort na de verhuis kwam het *handels- en winkelhuis met afhangende* te koop.

Een jaar later was er de feestelijke opening van een groot kledermagazijn *St. Paul*.

Na het overlijden van Maria Sylvina Van Royen (1856-1933) die het confectiehuis openhield, kwam het pand te koop te staan. De familie Désiré De Jaegher werd de nieuwe eigenaar, ze begonnen er een kleerstoffenwinkel.

In dezelfde periode werd *Huis IDI-beroepsschool voor naai & snijkunde* (hogere naaikunst) geopend. Omstreeks 1919 is er op het gelijkvloers een kantoorruimte en op de verdiepen verscheidene appartementen.

Het schooljaar is terug ten einde, en vele Ouders stellen zich de vraag: «Wat zal er van mijn dochter geworden?» Welk beroep zal ze kiezen?

Wel, Geachte Ouders, aarzelt niet langer en vraagt ons inlichtingen. Deze worden zonder enige verbintenis gratis verschaft. U zult verwonderd zijn over de resultaten van uw dochter, na enkele maanden studie in onze school.

Dagelijks worden inschrijvingen aangenomen.

Dus één adres:

BEROEPSCHOOL VAN NAAD EN SNIJKUNDE.
Het oud gekend adres

HUIS «IDI»

Korte Zoutstraat, 35 AALST

heeft de eer het publiek kenbaar te maken dat de school weder aanvang genomen heeft, zooals voorheen.

Het stelt zich ook ten dienste voor het maken van patronen op eigen maat.

HET BESTUUR.

Nieuwe leerlingen worden voortdurend aangenomen.

Korte Zoutstraat, 37/39

Kadastraal nummer A1111-A1112

Oppervlakte 3a87ca

Gekend als Onse Lieve Vrouwe Boodschappe en Den St. Marten

De herberg ***Sint Merten of Sint-Maarten*** die op deze plaats gelegen was, werd reeds vermeld rond de jaren 1500. Omstreeks 1705 werd de woning vermeld in een verkoopakte:

Frans De Smet verkoopt voor notaris Jan Janssens, als gemachtigde van Jan Gravier en van diens vrouw Catharina De Smet, een huis in de Korte Zoutstraat, genaamd Sint Marten, voor 816 gul. court. aan Thomas Horion. Dit huis is belast met 14 gul. 7 1/2 st. 's jaars aan begijntje Elisabeth Van der Houven en met nog 2 renten van samen 20 gul. 's jaars aan de voornoemde Frans De Smet.

Deze zaak was perfect gelegen aan de voormalige Zoutstraatpoort. De vermoeide reizigers konden in de herberg of auberge iets eten of drinken en er werd eveneens de mogelijkheid geboden om te overnachten, de paarden werden in tussen tijd verzorgd en gestald. Het estaminet kwam te koop in 1740, de eigenaar *Thomas Horion filius Lenaert* verkocht zijn goed aan Michel de Vidts voor 1.418 guldens. Het pand werd verkocht *met de pannen ende tichelen als arduijn steenen soo inde stallinghen als op derfve liggende*. Deze eigendom was belast met 600 guldens aan de erfgenamen van de weduwe Jacobus Touriany (hij was een koopman, afkomstig uit Moorsel). Verkoper Thomas Horion en zijn vrouw mochten hun leven lang gratis een achterkamer blijven bewonen en de zolder gebruiken, *met een meijssen tot hunnen dienst*. Ze mogen echter geen bier noch brandewijn *verkoopen of eenighe neiringhe exerceren...*

In 1777 verkocht de eigenaar Michiel De Vidts, via een openbare verkoop een deel van zijn huis. Dezelfde dag verkocht hij eveneens openbaar de schuur, pakhuis (voor de opslag van koopwaar) en stallingen (huidige huisnummer, 37). Het werd omschreven als ...te voorent geweest zijnde een huys...van ouds genament **Onse Lieve Vrouwe Boodschappe**. Deze eigendom was belast met 2 eeuwigdurende jaargetijden van respectievelijk 6 schilling en 4 gulden 16 stukken court aan de Karmelieten. Josephus De Winter werd de nieuwe eigenaar. In de zomer van 1777 begon Josephus aan de verbouwing van zijn achtererf. Niet gevoegelyk en kan ter lochtwaerts optreken synen stal ende achterkamer, sluit door bemiddeling van meester metser Jan Louis Van der Gucht en meester timmerman Joannes Capiou een overeenkomst dienaangaande met zijn buurman Michiel De Vidts. In juli 1786 verkocht Josephus via een openbare verkoop zijn eigendom. Guilielmus Schouppe en zijn vrouw Anna Baetens kochten het voor 4.000 gulden court. Maar bij deze verkoop was hij verplicht het voermanschap van Aalst op Brussel van De Winter over te nemen, die hem de twee voermans waegens rollewaegsken peerden ende voorderen halam overliet.

Want naast het stallen van de paarden van de reizigers was er ook een dagelijkse rit met een diligence die reizigers van en naar Brussel en Gent brachten, indien gewenst konden ze overnachten in de hostelry St. Marten.

In mei 1778 verkocht Michiel nog een deel van zijn eigendom, de hostelry Sinte Marten voor 8.000 gulden court aan Frans De Ro (1751-1842), afkomstig uit Gooik. Het laatste deel, de stallingen achter zijn huis genaamd **de Vijf Ringen** bleven zijn volle eigendom. Deze bijgebouwen waren bereikbaar via de huidige Keizersplein. Is het in dit gebouw dat Thomas Horion zijn leven lang mocht blijven wonen?

Detail kaart Sanderus (1644)

Onse Lieve Vrouwe Boodschappe (huisnummer, 37)

Den St. Marten (huisnummer, 39)

De Vijf Ringen

In 1834 liet de toenmalige eigenares weduwe Anna-Catharina Plaetsier-Scheerlinck, alle roerende en onroerende goederen van de herberg-hotel St. Marten over aan haar broer, koopman in hoornvee Alexander Bernardus. Hij verkocht het pand in hetzelfde jaar aan apotheker Edouardus Van Herreweghe, hij studeerde af in Gent op vrijdag 27 juni 1823. Edouardus liet een eerste gevelverbouwing uitvoeren aan het huis genaamd **Den St. Marten** in 1841.

Huisnummer 39

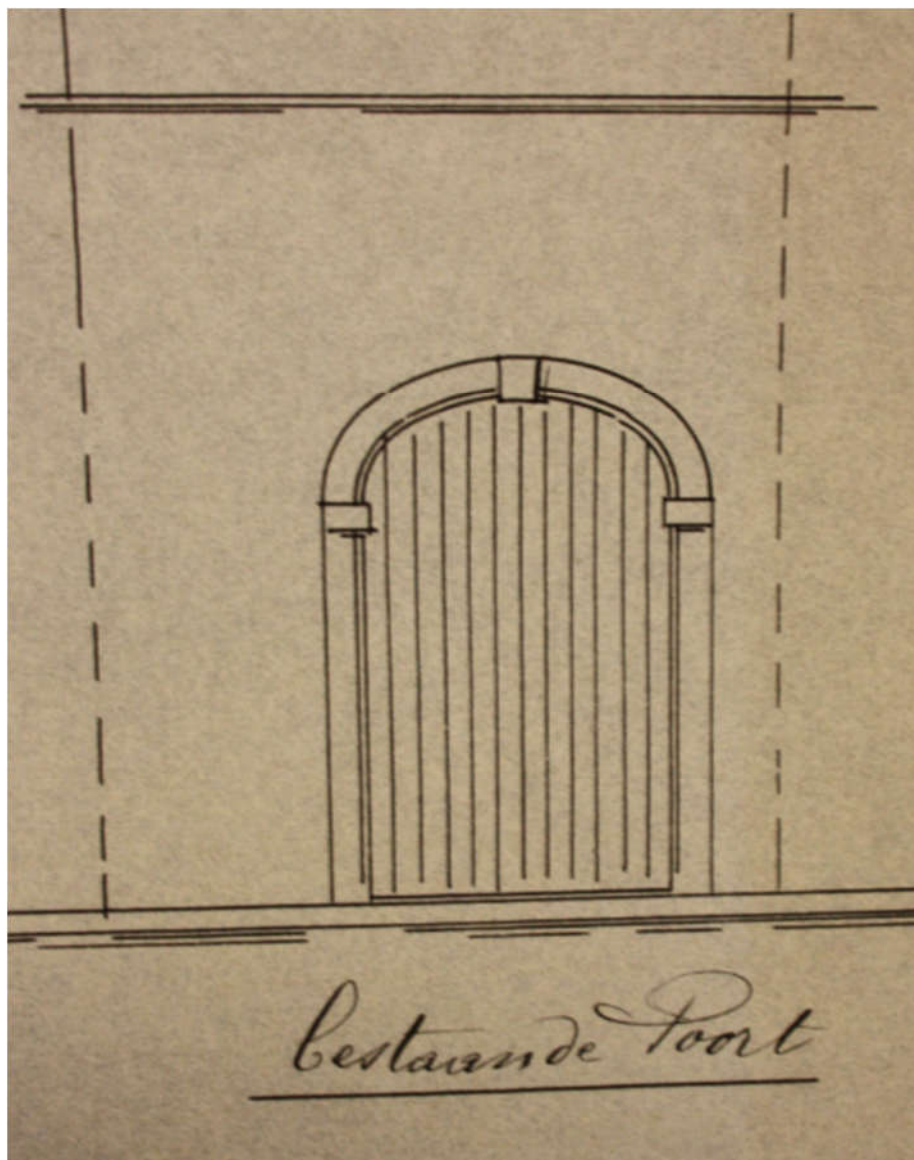
De ondergetekende Van Herreweghe Apotheker en Eigenaer der Stad Aelst, Vertoond met eerbied als dat hij van voornemens is zijne huys, door hem gekogt, gestaen in De Korte Zoutstraet te veranderen conforme aen het plan hier agter in het rood geteekend. Om deze uytvoerking te dien anen het huys van ouds genaamd Den St Marten verzocht den vertoonde de nodige autorisatie van ... te bekomen.
G. van den Herreweghe

In 1846 werd de aanpalende poortdoorgang (huisnummer, 37) gekend als **Onse Lieve Vrouwe Boodschappe** verbouwd tot de huidige woning. Dit was in oorsprong een poort van de herberg Sint Marten. Voorbij de poort stonden de paardenstallingen, werden de koetsen gestald en achteraan was er een lap grond die bewerkt werd.

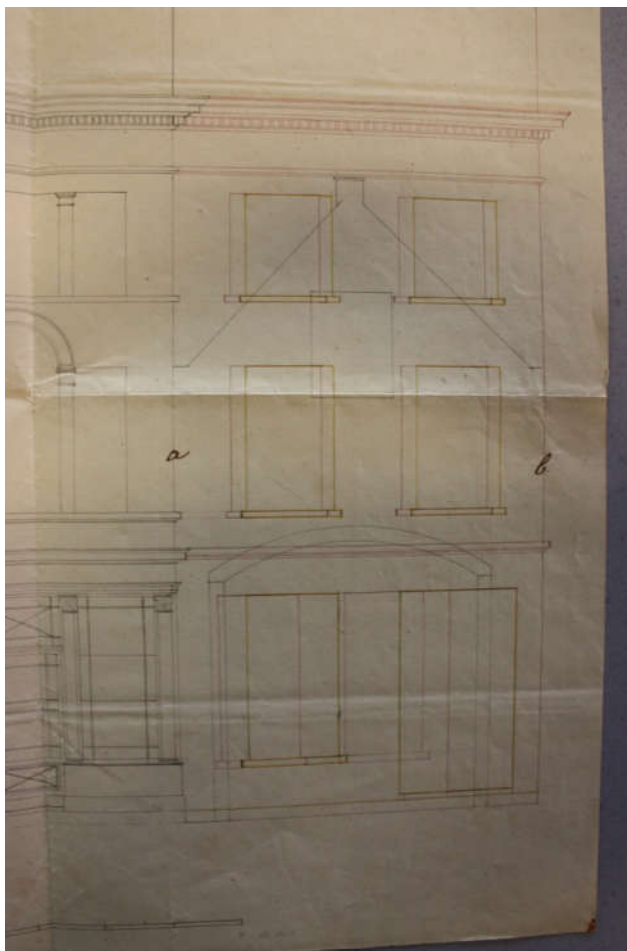
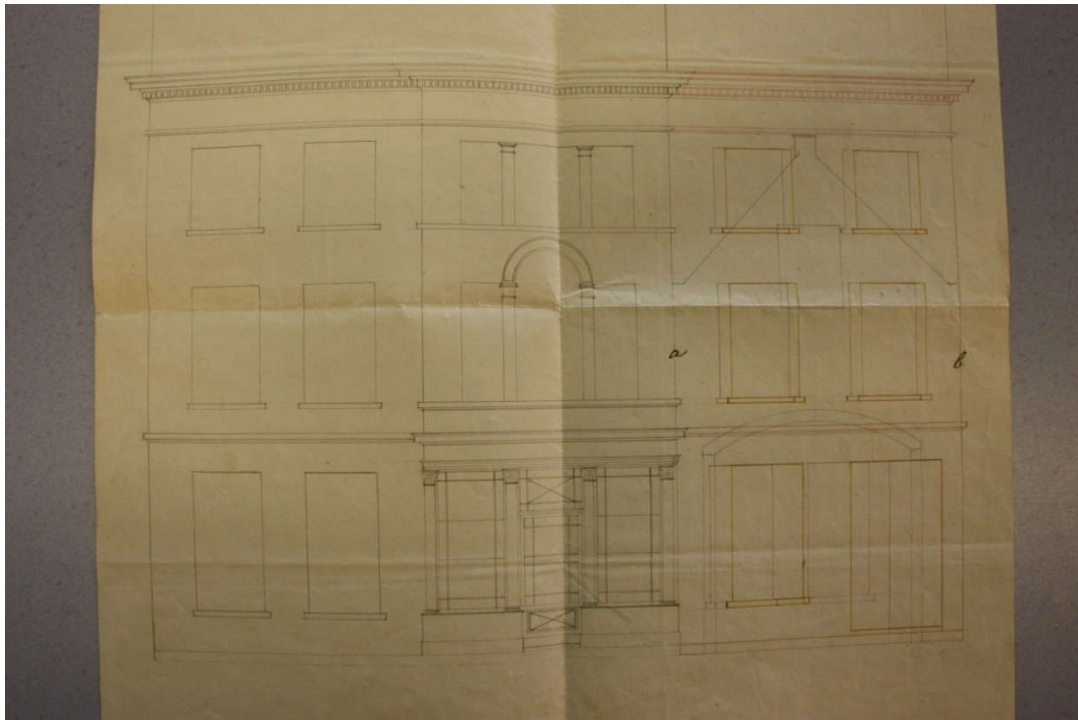
In 1860 had de apotheker op het Keizersplein een viertal kleine arbeiderswoningen in zijn bezit, eveneens de achterliggende landbouwgronden, gekend als **de Vijf Ringen** waren zijn eigendom. Na zijn overlijden werden deze gronden op 18 juli 1880 als verschillende stukken bouwgronden verkocht. Deze (tuinbouw)gronden werden tot dan gebruikt door Louis Van Nuffel, hij gebruikte 1a 60ca grond, Joseph Matthieu, gebruikte 2a 07ca en Ignace Arents, bekend van de herberg *In de Vleeschmarkt* op het Keizersplein, bewerkte het laatste perceel grond. Deze percelen grond waren eveneens toegankelijk via een poortje tussen twee woningen aan het Keizersplein. Deze rondboogpoort was gekend als **het achterpoortje van de Auberge Sint Marten**. Naast de gronden werden ook de 4 arbeiderswoningen aan het Keizersplein verkocht.

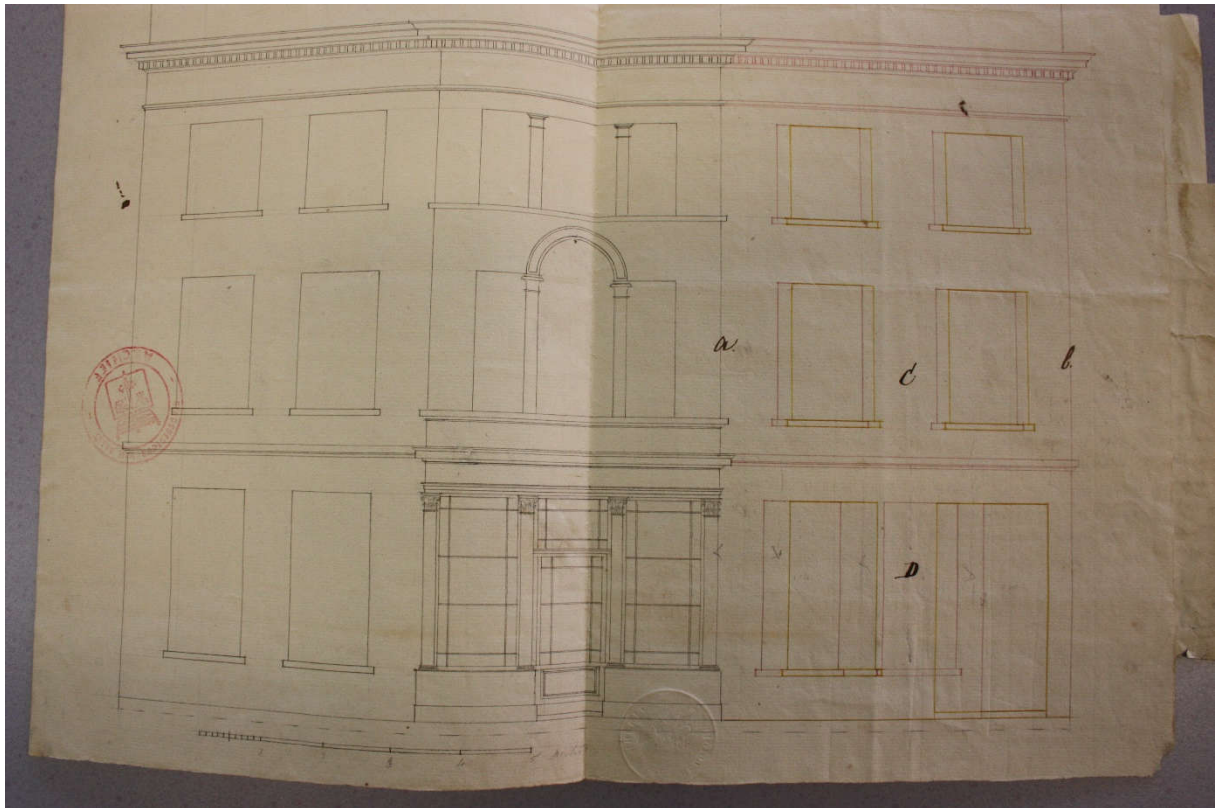

Korfboog poortje aan het Keizersplein werd in 1906 verbouwd tot een koetspoort.

De ondergetekende Van den Herreweghe apother in de Korte Zoutstraet te Aelst, vertoont met hoogagting dat hy voornemens is de poort van a tot b nevens het huys benoemd door hem, op het hier bijgevoegd plan in zwarte linien aangetoont, te veranderen zoo door de roode linien bewezen word. Volgens zoo het hier op 'bijgevoegd plan, om voor een wooning te kunnen dienen, om deze uytwerking te kunnen doen, verzoekt hy de daertoe noodige autorisatie in de hoop dat zyn vraeg zal toegestaen worden, ... met bezondere agting.

De verbouwing van Lange Zoutstraat 37 in spiegelbeeld van de linkse woning zorgde voor een statige gevelopbouw in een laat-empire stijl met in het midden wordt de brede gevel gemarkeerd door een geveluitsprong met een uitgewerkte vormgeving en versieringen in laat-empire stijl uit 1841.

Na het overlijden van apotheker Edouardus Ghislenus Van den Herreweghe en zijn vrouw Angélique Van der Maeren werd de apotheek overgenomen door apotheker Victor Meirschaut in 1879. Een jaar later kwam *het schoon en geriefelijk huis* te koop (huidige huisnummer, 39).

Maar ook (huidige) huisnummer 37 kwam te koop een huis **met grooten achterbouw**.

Huisnummer, 37

Het was naar deze woning dat apotheker Victor Cornelius Meirschaut (1849-1923) en zijn vrouw Alina Eugenia Maria De Bast (bijzondere) verhuisden **en in de grooten achterbouw werden de geneesmiddelen gemaakt. Door het toenemend succes begonnen ze met de productie van geneesmiddelen op grote schaal.** De atelierruimte achteraan de woning werd al vlug te klein en op zaterdag 25 augustus 1906 kregen ze van het stadsbestuur toelating om een magazijn te mogen bouwen op zijn eigendom gelegen aan de nieuwe kaai (Hof De Pauw), nevens de eigendom Van Der Schueren.

Schoonzoon Hector Pieter Lodewijk Quintyn (1884-1941) studeerde af in Gent op 21 juli 1910. Op 22 november werd hij hulpapotheker bij de weduwe François Van Damme in de Grotestraat te Gent. Op 9 januari 1912 nam hij de apotheek in de Zoutstraat over.

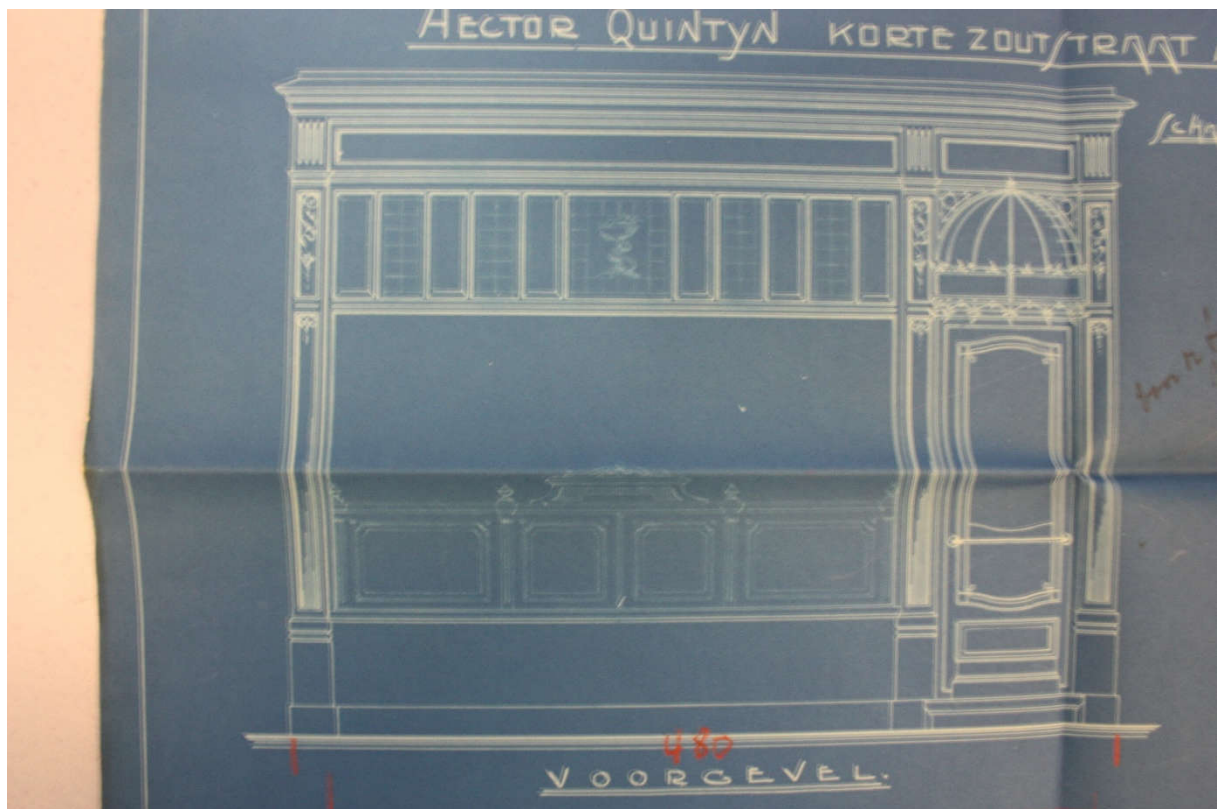
Na een tijdelijke sluiting tijdens de 1ste wereldoorlog, werden er geruchten verspreid dat de apotheek definitief zou stoppen. Hector plaatste op dinsdag 11 maart 1919 deze advertentie in de krant:

Heropening apotheek volksapotheek

Valsch oneerlijk gerucht, de ondergeteekende brengt het geacht publiek van Aalst en omliggende ter kennis, dat de Apotheek Meirrschaut-Quintyn niet gesloten, noch overgenomen, noch verhuisd is en dus nog altijd bestaat in de Korte Zoutstraat, 39 tegen de Vleeschmarkt; waar ze sedert lange jaren gevestigd is; dat de ondergeteekende de eenige schoonzoon apotheker is van M. de apotheker Victor Meirsschaut. De apotheek is open alle dagen zooals voor den oorlog en daar zijn te verkrijgen alle soorten van Belgische, Fransche en Engelsche Specialiteiten, Breukbanden, Remedies voor vee en pluimgedierte, enz... Ook recepten van Engelsche Dokters worden er bereid.

Het oude magazijn achteraan de woning werd tot 1929 verhuurd aan Edouard Van Cutsem en zijn vrouw Virginia Gilbos die woonde in buurhuis Korte Zoutstraat 35 het werd gebruikt als textielfabriek. Het werden er gebreide wollen kousen en sokken, mutsen, dassen en handschoenen vervaardigd.

In 1923 volgde er een aanpassing van de vitrien van apotheek Hector Quintyn:

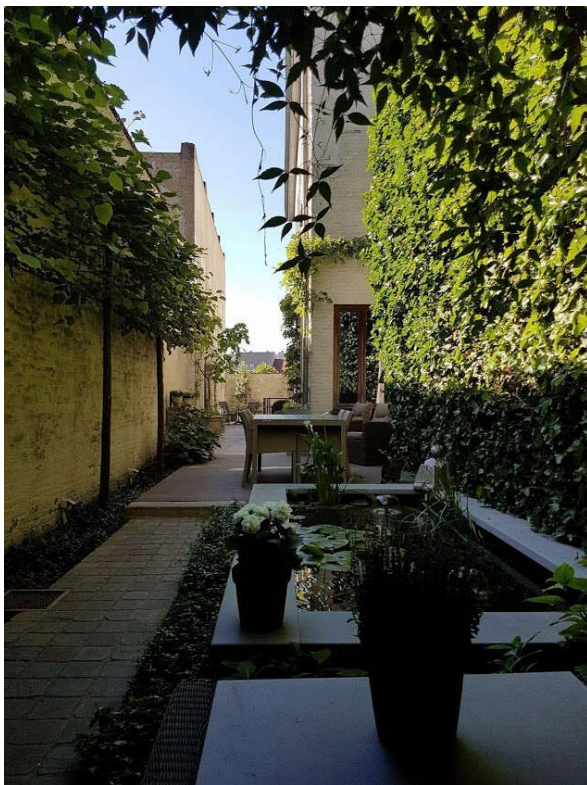

Apotheek Hector Petrus Ludovicus Quintyn, getrouwd met Anna Meirschaut, overleed op 2 december 1941, hij werd 52 jaar oud. Hij was lid van de Provinciale Geneeskundige Commissie, gewezen secretaris van de plaatselijke federatie der apothekers en lid van talrijke katholieke verenigingen.

Bij gebrek aan opvolgers stopte de apotheek zijn activiteiten en op het eind van de 2de wereldoorlog volgde er een openbare verkoop van de inboedel: *ten verzoeken van mevrouw, weduwe Victor Quintyn en kinderen. Allerhande meubels en mobilaire voorwerpen, zooals: een eetplaats begrijpende: 2 eiken buffetten, 1 eiken tafel en 6 stoelen; 3 stoven, klubzetel overtrokken met leder; tafels; stoelen; 4 slaapkamers met bed en ressort; tapijten; spiegels; schouw-garnituren, lusters; groote en kleine kasten, verandagerief begrijpende: 1 rieten tafel, 2 stoelen, 2 rieten stoelen, 1 rieten ligzetel, open vuur, emmers, tobben; beelden; 1 Engelsch bed met ressort en matras; nachttafels; Woordenboek "La rousse" 7 deelen, zoo goed als nieuw; Larousse "Universelle" 2 deelen; 1 toog; ballans in marmer en gewichten; winkel met kleine toog (speelgoed); 1 groote ijzeren vogelkooi, 1 nieuw schrijfmachine merk Japy, jaar 1941; salongarnituur Cosy-corner in gepolst notenlaar (groote lux); 1 tapijt van 2,50m 3,50m. 1 stofzuiger en nog veel andere voorwerpen. Gewone voorwaarden en met gereed geld.*

Deze eigendom kreeg nog verschillende eigenaars, die het pand verhuurden. Vanaf de jaren 1950 was het breigoedfabrikant Clement Keymeulen die hier woonde en werkte, zijn breiatelier bevond zich achteraan de woning in het oude atelier. In 1980 was het de woonplaats en winkel van fotograaf Jos Dinn. Na 2000 werd het pand grondig verbouwd in twee wooneenheden door familie Vermoesen. Aan de straatkant kwamen er 3 studio's. Het voormalig atelier en magazijn van apotheker Herreweghe werd gerenoveerd tot een verborgen, pittoreske stadswoning. Deze unieke woning is een beschermd stadszicht en is samen met de zuiderse binnenkoer een stille oase in de stad.

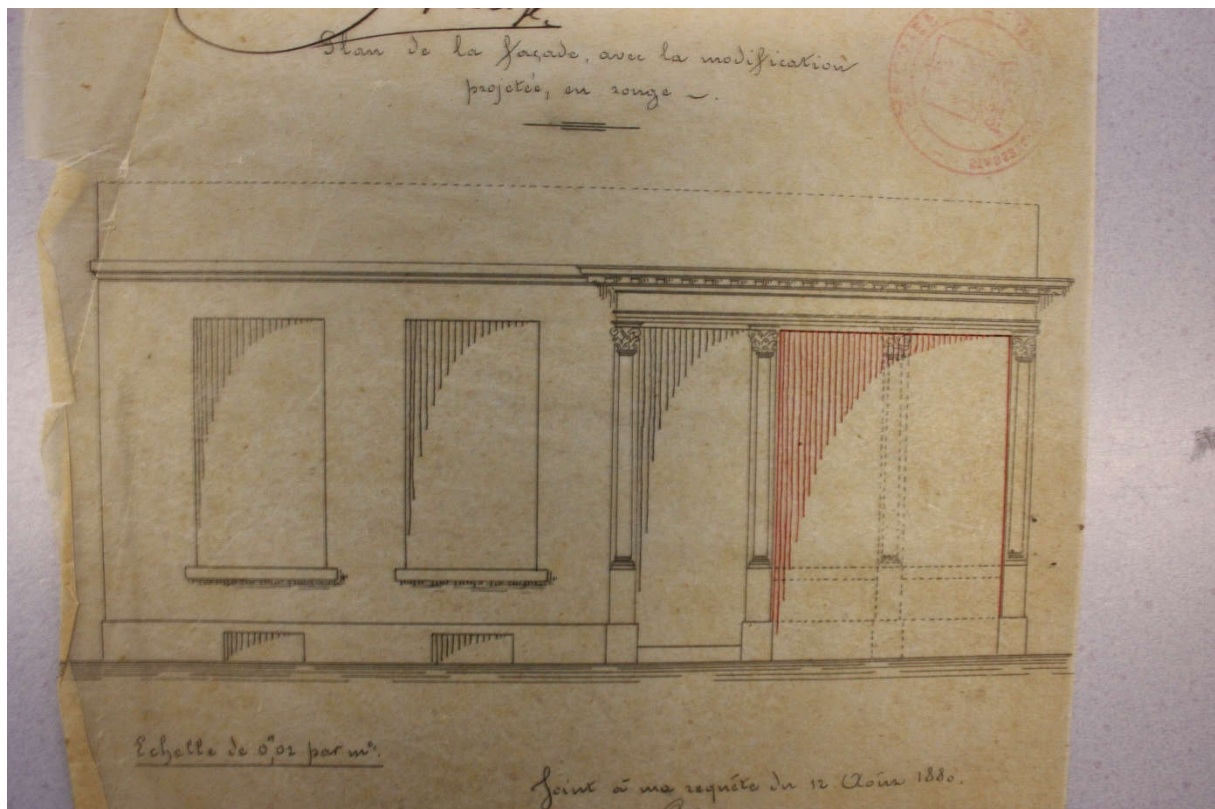

Huisnummer, 39

Het huisnummer, 39 is een wettelijk beschermd monument en wordt als volgt beschreven in de Inventaris Onroerend Erfgoed. Voormalige herenwoning van vijf traveeën en drie bouwlagen onder zadeldak. Bepoetste en wit beschilderde laat-empire lijstgevel uit de eerste helft van de 19de

eeuw, gemarkeerd door een breed midden risaliet met meer uitgewerkte stijlbewuste vormgeving en versiering. In de zijtravee, eenvoudige rechthoekige bovenvensters op lekdrempels, later opgenomen in een natuurstenen omlijsting in de aangepaste rechter travee (Korte Zoutstraat 37). Gemarkeerde registers in het midden risaliet: puilijst, verlengde lekdrempels en gekornist entablement met middenin versierde fries; drielichtvensters, op de bel-etage ingedeeld door middel van pilasters met gestileerd bladkapiteel onder het boogveld met fijn stuc reliëf; gewone pilasters op de lagere hoogste verdieping; provinciale empire-ornamenten: medaillons van de tweede bouwlaag en leeuwenkoppen en loofwerk in het fries van het gekornist hoofdstel met tandmotief en kroonlijst op uitgewerkte medaillons. Heden ingedeeld in twee woningen. Interessante houten en natuurstenen winkelpui met neoclassicistische inslag (eind 19de eeuw), voornamelijk deze van de midden travee geritmeerd door hardstenen half zuiltjes met gietijzeren kapiteel en koperen basement, op hoge sokkel onder een puilijst op klosjes. Aangepaste rechter travee met recente gevelbekleding en pui doch behouden kroonlijst.

Pieter Borreman werd de nieuwe eigenaar in 1880 na het overlijden van apotheker Van den Herreweghe, hij liet al snel aanpassingen uitvoeren aan de oude apothekerspui. Daarbij verdween een van de middenpaaltjes van de benedenpui.

Pieter verhuurde de ruime woning aan handelaar Victor Martin Borreman er (11 mei 1828 - 5 januari 1892), weduwnaar van Amalia De Saedeleer en Emilia Galmaert, en zijn 9 kinderen. Hij was de zoon van Franciscus Borreman-Adelaïde Schuermans. Na zijn overlijden bleef zijn zoon Victor Theodor Borreman hier wonen, hij was handelaar in koloniale waren.

In 1921 vinden we er -het huisnummer is in 1911 gewijzigd van 41 naar 39- meubelmaker Prosper De Saedeleer, gehuwd met Maria De Brucker. Prosper verhuisde zijn meubelwinkel van de Korte Zoutstraat 52 naar deze locatie.

Prosper De Saedeleer had reeds in 1913 een meubelhandel aan de Graanmarkt waarbij hij zich specialiseerde in doodskisten en ook in de thans verdwenen Bierstraat aan de Werf. Vanaf 1916 huurde hij een pand in de Korte Zoutstraat 28. In de oude danszaal Wellekens in De Molenstraat 44 opende hij een verkoopzaal voor 2de-handsmeubels in 1917. De danszaal deed ervoor al dienst als roepzaal. Maar in maart 1919 hield hij in de Korte Zoutstraat 28 al een uitverkoop van meubelen, rookgerei en inpakpapier, omdat hij zijn zaak wou overbrengen naar... Parijs. Maar daar kwam niet veel van in huis: hij opende een groot meubelmagazijn in de Korte Zoutstraat 45 en 52 en vanaf 1921 zocht hij ook in dit pand zijn geluk. *Men vraagt bekwame meubelmakers gasten halve gasten en leerjongens bij Prosper De Saedeleer.* Hij verkocht er ook nog tabakswaaren. In een plaatselijke krant verscheen deze verkoop advertentie: *Meubelfabriek Prosper De Saedeleer-De Bruecker. Steeds overgrootte keus van pracht- en gewone meubels in alle stylen en houtsoorten. Door eigen autodienst worden de meubelen ten huize bezorgd.*

Prosper overleed in 1950 en de zaak werd verdergezet door zijn vrouw Maria. In 1960 volgde de definitieve stopzetting. Van zijn vakwerk getuigt nog altijd de cafétoog in de herberg Den Biekorf in de Kerkstraat.

Enkele jaren werden er hier vuurhaarden van het merk Fobrux verkocht:

Daarna kwam er de tapijtenwinkel van Paul Boeykens, bekender als Polle Tapijt. Hij hield vanaf december 1974 tot januari 1975 een totale uitverkoop. De volgende huurder is de familie De Raedt-Van Herreweghe, die er de interieurwinkel Deka opende. De dochters Olga en An-Rose zetten nu de speciaalzaak verder.